

פי"ב

הבונה

הבונה

רד"ה בשבת אעושה מלאכה קאי. משמע
דס"ל דבעינן מלאכה המתקיימת
לעולם. ומרמז"ס (פ"ט הי"ג) משמע דסגי
דמתקיימת בשבת בלעד - שעה"ל (סי' ש"ג ס"ק
ס"ח). ועיין לקמן (ק"ד:) ומשכ"ש.

רד"ה מבשלי סממנים וכו' שלמלמו לזע
לזיעתן, כ"כ דל"ל.

רד"ה המצדד את האבן מתוך שהוא
מלדדה הוא מכינה תחתיה. ר"ל דנותן
עפר לסומכה, עיין רש"י בסמוך (ד"ה תחא).

רד"ה עילאה הלכך בהנחה בעלמא סגי.
ומדברי הרמז"ס (פ"י הי"ב) נראה
דה"כ בנדבך העליון מניחה ע"ג הטיט ורק
דצמיעא צעינן נמי טיט ע"ג האבן משא"כ
צעליון.

רד"ה מכה בפטיש שהמקום שחרץ חריץ
זה וכו'. עיין צנה"ל (סי' ש"ז ס"ז ד"ה
הלוקט) דהוכיח דאף דעושה מקלת מגמר
מלאכה חייב משום מצ"פ, מהא דלקמן (ק"ג):
הר צכלי לורה כ"ש חייב, משמע דחייב אף
על מקלת לורה, ע"ש. וזה נראה כוונת רש"י
במש"כ שהמקום שחרץ וכו', ר"ל דאף דלא הוי
כל הגמר מלאכה אפ"ה חייב.

תוד"ה הבונה לריץ ליתן טעם וכו'. ובתוי"ט
כתב דאחר שפירש דיני הולאה רלה
לפרש מאי דסמין לה דהוא מצ"פ, וכיון
דמצ"פ מעיין מלאכת הבנין שכח טובא
הקדימו. והחורש דנקט במתני' דלקמן (ק"ג).
ולא נקט כותב דסמין לה, משום דבנין וחורש
שניהם שיעורין בכ"ש. וכן האורג דריש פרק
דלקמן סמך לכותב, אף שהוא שלא כסדר.

ע"ב שבן עני עושה פיטפוט בירה
וכו' אינו מוזן ל"ל זה, דכיון דלא קשיא
ליה אלא דלא היה צמסכן הכי, לא הו"ל אלא
לומר מאי דהוי צמסכן וסגי בהכי.

דכוותא גבי משכן וכו' עושין
פיטפוט בירה קטנה וכו' ¹²³⁴⁵⁶⁷
ולא הוי בנין בכלים שהכירה מחוברת בקרקע.
וכן בסמוך: שכן קרש וכו', קאמר צירושלמי
דהקרשים הואיל ומחוברות כאדנים הם -
מאירי.

מסתת וכו' רב אמר משום בונה
ודוקא דעביד כן לצורך בנין, דלורך
בנין בנין הוא, עיין מאירי. ומאי דס"ל לשמואל
דחייב משום מצ"פ ה"כ ס"ל לריב"ל לעיל
(ע"ה:) ועיין תוס' שם ומשכ"ש.

העושה נקב בלול וכו' משום בונה ¹²³⁴⁵⁶⁷
ולול מחובר בקרקע הוי וא"כ הוי
בנין בקרקע, עיין לקמן (קכ"ז:). אמנם עיין
משכ"ש (על רד"ה גזירה) בשם הב"י.

והאגן תנן המסתת והמכה בפטיש
וכל הגומר בשבת מלאכה תולדה מצ"פ
היא. כן הוא לעיל ע"ה.

רד"ה מעצד אף הוא כמו קורנס וכו'.
ובמאירי פירש דהוא כלי העשוי
להחליק העץ ולהסיר קליפתו (וכ"פ רש"י צ"ק
קי"ט). והוא תולדה דבונה. (והיינו למ"ד
דמסתת חייב משום בונה).

רד"ה והקודה נוקב עץ או אבן צכותל.
לאפוקי עץ או אבן תלושים דלית ביה
צכה"ג בונה או מצ"פ.